

Frá ríkisfundi til samstarvsfund millum javnbjóðis lond

Kristina Háfoss
*Løgtingskvinna
fyri Tjóðveldi*

So var árligi ríkisfundurin aftur á skránni. Hesuferð í Føroyum. Hesin átti heldur verið ein samstarvsfundur millum javnbjóðis lond, men so er ikki í dag. Heldur enn at virka fyri hesum, so boðar føroyski stjórnarleiðarin frá, at heitt verður á donsku stjórnina um at hækka blokkin til føroyingar við 100 mió. kr. Samstundis hava boðini frá grønlenska stjórnarleiðaranum til donsku stjórnina verið beint øvugt og sera greið.

Grønland ynskir búskaparligt og politiskt sjálvbjargni

Grønlenska stjórnin virkar fyri, at Grønland gerst figgj- arliga sjálvbjargið, óheft av donskum blokki, og at landið gerst sjálvstøðugt land. Hvat er meira natúrligt enn at vilja hetta ? Soleiðis spurdi grønlenski stjórnarleiðarin herfyri. Fyri at røkka hesum krevst ein tilgongd yvir eitt áramál, og krevur stjórnin at eisini danska stjórnin við- virkar at fáa hetta at eydnast.

Danmark ynskir at varðveita valdið

Danska stjórnin hevur sjálv- andi síni áhugamál at røkja, og vil gera tað hon kann fyri at varðveita valdið yvir Grønlandi og Føroyum. Ríkis- fundirnir eru liðir í hesum. Hvørki Grønland ella Føroyar skulu tí vænta, at danska stjórnin fer at viðvirka til, at vit gerast sjálvstøðug lond. Tað kom eisini týðiliga til sjóndar undir fullveldissamráðingunum hjá fullveldissamgonguni.

Ynskja vit, at í Føroyum skulu føroyingar ráða, so er hetta sjálvandi nakað vit mugu vilja og virka fyri – hetta er ikki nakað, ið onnur fara at gera fyri okkum.

Føroyar ynskja – um-vegis samgonguna – 100 mió. kr. í blokkhækking ?!

Men eitt er, at samgongan ikki vil størri sjálvbjargni, nakað heilt annað er, at velja at bakka aftur í tíð. At velja at gerast enn meira heft av danska blokkinum, og at velja at biðja donsku stjórnina um at hækka blokkin við 100 mió. kr. fram til 2020. Hetta er tað landsstýrið og samgongan virka fyri í hesum døgum. Og hetta er, eftir mínum tykki, ein sera ódámilig støða fyri føroyingar.

Roynt verður enntá at fremja blokkhækking, ikki bert hetta valskeiðið (ið endar í seinasta lagi í 2015), men eisini inn í komandi 2 valskeið. Og samgongan hevur enntá roynt at fingið donsku stjórnina at hækka

ríkisveitingina við 200 mió. kr. Danska stjórnin segði nei.

Hugsið tykkum hvat hetta sigur umheiminum um okkum ? Hugsið tykkum hvat fyri signal samgongan og landsstýrið senda um okkum øll í hesum døgum ?

Samgongan á ósjálvbjargniskós

Tíverri er hetta bert eitt av fleiri átøkum, ið samgongan hevur framt fyri at gera okkum minni sjálvbjargin. Tí bert síðan henda samgongan hevur tikið við, hevur hon megnað at:

- Hækka ríkisveitingina í fleiri umførum.
- Avtikið Landsbanka Føroya
- Tømt Búskapargrunn Føroya
- Brúkt framtíðar pensjónsskattainntøkur
- Økt ójavnan millum fólkið í Føroyum

Eitt tað mest skaðiliga av øllum, ið framt er, er, at førði politikkurin hevur niður-

лагаð álitid á politisku skip- anina og á landsins leiðslu. Hetta er aftur við til at undir- grava ferðina fram móti einum Føroyum sum sjálv- bjargið og sjálvstøðugt land. Henda gongdin má og skal vendast. Ongantíð ov skjótt.

Vit vilja á sjálvbjargniskós

Tað vit kunnu gleðast um er, at tá nýggj stjórn tekur við, er eisini skjótt at broyta verandi støðu. Hetta um vit fáa eina leiðslu í landinum, ið vil eina heilt aðra leið enn verandi samgonga, og um vit fáa eina leiðslu, ið megnar at seta stór og bjørt mál fyri land og fólk.

- Fleiri ítøkilig stig skulu takast, fyri at fáa Føroyar aftur á sjálvbjargniskós. Millum hesi eru:
- Ábyrgdarfullur búskapar- og figgjar- politikkur
 - Fiskivinnunýskipan
 - Landsbanki Føroya endurstovnaður
 - Føroya grundlóg setast í verk

- Skiftisskipan har figgjarlóg landsins gerst óheft av blokkinum yvir styttri áramál
- Fólkaatkvøða um at skipa Føroyar sum sjálvstøðugt land

Hesi átøk vilja - saman við virknum og málrættaðum vinnupolitikki, framskygdum útbúgvingar- og mentanar- politikki, umframt politikki, ið tryggjar, at okkara væl- ferðarsamfelag leggur lunnar undir einum góðum lívi fyri alt fólkið - gera, at Føroyar gerast eitt enn betri land at liva og virka í.

Hetta er politikkur, ið fær øll við. Politikkur, ið tryggjar, at fólkið trívist og vinnan blómar. Politikkur, ið fær Føroyar aftur á sjálvbjargniskós. Hesum virka vit í Tjóð- veldi fyri.

Tórsvøllur onki dulsmál!

Heðin Mortensen
borgarstjóri

Í dag hevur Marin Katrina Frýdal, býráðslimur í Havn, grein í miðlunum, har hon leggur undirritaða undir at hava dult upplýsingar fyri býráðnum. Hetta er sjálvandi ikki so.

Til tess at fólk yvirhøvur skulu skilja, hvat málið snýr seg um, skal eg stutt lýsa málsgongdina.

Heildarætlanin

Málið snýr seg í stuttum um verkætlanina at byggja ein altjóða leikvøll, eitt lands- stadion, so at vit í Føroyum framhaldandi kunnu hýsa

altjóða landsdystum á hægsta stigi samsvarandi krøvunum frá UEFA og FIFA. Hetta arbeiðið fór av álvara í gongd í 2010 sum samstarv millum Tórshavnar kommunu og Fótbóltsamband Føroya.

Gjørd varð heildarætlan um útbygging og dagføring. Byrjað varð við at fáa sett neyðugu ljósmastrarnar upp, tí altjóða krøvini vóru, at dystir skulu spælast um kvöldið. Næsta stig var at skifta grasvøllin út við ein av graslíki.

Fyri tveimum árum síð- an samtykti býráðið næsta byggistig, sum var suður- endin og eystursíðan. Ar- beiðið fevndi m.a. um at taka øll áskoðaraplássini á suður- endanum niður, at nýggjur bygningur við nakað færri áskoðaraplássum kom í staðin, og at áskoðaraplássini á eystursíðuni komu undir tak.

Kostnaðarmetingin frá 2012 fyri hetta arbeiðið var 84 miljónir. Henda kostnaðar- meting heldur stikk innan fyri nakrar fáar túsund krónur, hóast at vit nú skriva 2014.

Viðgerðin í 2012

Í mars 2012 samtykti FSF uppskotið frá MAP-arki- tektum um nýggjan bygning við suðurendan á Tórsvølli. Bygningurin er partur av heildarætlanini fyri økið, sum Tórshavnar kommuna og FSF gjørdi í felag.

Mentamálanevndin sam- tykkir 13. juni í 2012 at taka undir við at gera endaliga og bindandi avtalu við FSF um komandi byggingarstigið at gera Tórsvøll lidnan sum altjóða leikvøll. Tá verður upplýst fyri øllum býráðs- limum, at samlaða kostnað- armetingin fyri fyriliggjandi byggistigið, sum er suður- endin og eystursíðan, er 84 miljónir. Alt hetta er skjalfest og alment.

Í september 2012 samtykkir býráðið harumframt, at kommunan útvegar 35 miljónir til samlaðu ætlan- ina á suðurendanum og eystursíðuni. FSF útvegar somu upphædd, tvs. í alt 70 miljónir.

Kjakið nú snýr seg um býtið millum Tórshavnar kommunu og FSE, ikki um samlaða kostnaðin, sum er

óbroyttur. Í sambandi við figgjararleistin varð avtalað millum kommununa og FSF at kanna aðrar figg- ingarmøguleikar, serliga eksterna figging frá eitt nú vinnugrunnum o.ø. Tí var ikki endaliga staðfest, hvussu býtið millum partarnar av iløgukostnaðinum skuldi verða.

Íløgubýtið

Tá tað tíverri ikki bar til at útvega eksterna figging, so hevur býráðið longu 13. september í 2012 samtykt eksterna figging frá eitt nú vinnugrunnum o.ø. Tí var ikki endaliga staðfest, hvussu býtið millum partarnar av iløgukostnaðinum skuldi verða.

Málið, sum var fyri í vikuni, snúði seg tí um nýggja avtalu við FSF um figgjarliga býtið av iløgukostnaðinum, sum býráðið hevur bundið seg til. Uppskotið var helvtarbýtið millum kommununa og FSF, og tí samtykti býráðið, at írestandi játtanin uppá 7,4 miljónir verður figgjað av

iløgukarminum fyri 2015. Málið er sostatt á ongan hátt dult, men algongt fyri allar býráðslimir, sum tíma at seta seg inn í málið. Afturvendandi spurningar um "kostnaðurin kemur at halda" eru púra burturvið, tí samlaði kostnaðurin er framvegis tann sami - men nústaðni er endaliga gjalds- býtið staðfest.

Samstarv

Í dag hátíðarhalda vit, at sátt- máli er undirskrivaður mill- um kommununa, FSF og J&K Petersen. Farið verður undir arbeiðið beinanvegin, og eftir ætlan skal arbeiðið verða liðugt fyrst í juni 2015. Vit fáa 2.700 áskoðarar afturat undir tak, tá landsdystir, konsertir ella onnur tiltøk eru á vøllinum á Tórsvølli, afturat teimum 900, sum koma undir tak, tá sunnari endi verður liðug seinni í ár.

Vit onnur fegnast um at fáa ein stásiligan tjóðar- leikvøll. Men tað er væl ein demokratiskur rættur til ikki at fegnast saman við okkum øðrum.

Sum eg fleiri ferðir havi

gjørt býráðslimum varugar við, so er eitt so breitt sam- starv, vit hava, bara grundað á ynskið at fáa góðar og varandi semjur um stór mál. Vit royna saman við eini góðari umsiting at finna loysnir, vit øll kunnu liva við. Øll úrslit verða semjuúrslit. Og tí er sera týðningarmikið, at vit finna semjur um stóru málini, sum t.d. iløguaetlan og figgjarlóg.

Eg havi eisini gjørt vart við, at verandi skipan í býráð- num als ikki er ein óbroytilig sjálvfylgja. Velir ein býráðs- limur í flestu førum at ganga ímóti semjum, ella als ikki at atkvøða fyri breiðu semjunum, vit øll skulu brúka sum grundarlag undir víðari arbeiði okkara, so fylgir viðkomandi hvørki demokratiskum manna- gongdum, ella luttekur í tí breiða samstarvinum.

Hetta, at ein einstakur býráðslimur ikki trívist í samstarvinum og velir at seta seguttanfyri, verður tí enn einaferð tikið til eftirtektar.